

Ag tabhairt aire d'ábhair agus dár bpláinéad

Súil thapa ar an gceacht

Taispeáin píosa glan amháin dramhaíola ón seomra ranga agus fiafraigh cá háit ar cheart é a chur. Múin na trí rogha le hord cinnteoireachta seasta (an carn múirín, ansin athúsáid, ansin athchúrsáil) sula ndéanann na grúpaí dramhaíl ghlan a shórtáil ar thráidirí lipéadaithe. Breacann na daltaí síos trí shraith ar leathanach na Dialainne Imscrúdaithe, rud agus cúis i ngach sraith, agus ansin socraíonn siad an carn "Níl mé cinnte" leis an gcrann sórtála idirghníomhach. Críochnaigh trí ghníomh praiticiúil amháin a chomhaontú leis an rang don tseachtain, chun níos lú a úsáid nó chun rudaí a athúsáid.

Cuspóirí foghlama

- Dramhaíl ghlan a shórtáil le haghaidh athchúrsála, múirín agus athúsáide
- Gníomh praiticiúil amháin a chomhaontú don rang chun níos lú a úsáid nó chun rudaí a athúsáid

Sula mbuailfidh an clog – ullmhúchán

Ná bailigh ach dramhaíl ghlan ón seomra ranga ar feadh lae amháin (giotaí páipéir, potaí/buidéil sruthlaithe, éadach, duilleoga tirime). Ná húsáid bia greamaitheach ná stáin ghéara. Úsáid cártaí pictiúr de chraicne torthaí don mhúirín. Leag amach trí fhonsa nó trí thráidire lipéadaithe do gach grúpa, chomh maith le carn "Níl mé cinnte", lámhainní agus leathanach na Dialainne Imscrúdaithe. Bíodh an crann sórtála idirghníomhach oscailte agus réidh agat.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
samplaí de dhramhaíl ghlan ón seomra ranga (giotaí páipéir, cárta glan, potaí glana nó buidéal ghлана, giotaí éadaigh, duilleoga tirime)	1	rang	seomra ranga	cártaí pictiúr de rudaí glana coitianta a chaitear amach, mura bhfuil go leor fíorshamplaí ann
cártaí pictiúr d'fhuílleach bia (croí úill, craiceann banana) le sórtáil don mhúirín	1	grúpa	déanta ag an múinteoir	duilleog thirim mar an t-aon sampla múirín; taispeánann an múinteoir tacar amháin pictiúr d'fhuílleach bia don rang ar fad
tráidirí nó fonsaí sórtála lipéadaithe (athchúrsáil, múirín, athúsáid) agus limistéar beag "Níl mé cinnte"	1	grúpa	seomra ranga	ceithre bhileog páipéir ar an urlár mar limistéir sórtála
cártaí leide pictiúr do na catagóirí (athchúrsáil, múirín, athúsáid)	1	grúpa	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	lipéid shimplí le focail amháin ar na tráidirí
lámhainní indiúscartha nó in-nite	1	dalta	ollmhargadh	tacar amháin lámhainní in-nite don rang ar fad, agus iad glanta go maith idir grúpaí
Leathanach sa Dialann Imscrúdaithe	1	dalta	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	páipéar bán le trí cholún agus ceannteideal ar gach ceann, tarraingthe ag an dalta
gallúnach láimhe agus rochtain ar dhoirteal nó ar ghlantóir lámh	1	rang	seomra ranga	glantóir lámh mura bhfuil mórán rochtana ar dhoirteal

Pointe sábháilteachta

Rudaí glana amháin: gan bia greamaitheach, stáin ghéara ná dramhaíl ón seomra folctha. Bíodh lámhainní ar gach duine le linn na sórtála; glan aon rud a dhoirtear; ag an deireadh, ba chóir do chách a lámha a ní, agus cuir na lámhainní i dtaisce.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Taispeáin píosa glan amháin dramhaíola, mar shampla giota páipéir nó pota iógairt folamh, agus ná fiafraigh ach cá háit ar cheart é a chur agus cén fáth. Coinnigh na tráidirí agus na boscaí bruscair as radharc ionas gur féidir le gach dalta i Rang 2 buille faoi thuairim a thabhairt sula dtosaíonn an tsórtáil iomlán.
- **Athchúrsáil, múirín nó athúsáid?:** Ná teilg ach lipéid ghearra ar an gclár, agus léirigh an t-ord cinnteoireachta os ard le feadán cairtchláir: Fuílleach bia nó gairdín? Úsáideach fós sa rang? Glan, agus glacann athchúrsáil na scoile leis? Bruscar mar rogha dheireanach. Cuir béim ar athúsáid roimh athchúrsáil; ná húsáid ach abairt amháin do gach sainmhíniú.
- **Ár ndramhaíl ghlan a shórtáil:** Lámhainní orthu. Gabh timpell agus cuir an t-ord céanna i gcuimhne dóibh arís is arís: An fuílleach bia nó gairdín é? An bhféadfaimis é a úsáid arís? An nglacann athchúrsáil na scoile leis má tá sé glan? Mol roghanna ina gcuirtear athúsáid ar dtús, agus cuir aon amhras sa charn "Níl mé cinnte" le seiceáil ar an gclár ina dhiaidh sin.
- **Ár sórtáil a thaifeadadh:** Díreach tar éis na sórtála ar na tráidirí, cuir na daltaí chuig leathanach na Dialainne Imscrúdaithe chun trí shraith a líonadh, rud agus cúis i ngach sraith. Coinnigh na trí fhocal (athchúrsáil, múirín, athúsáid) ar an gclár. Seiceáil go dtagann na cúiseanna leis an ord a múineadh, agus nach ainmneacha na gcatagóirí amháin atá scríofa.
- **Na cinn chasta a sheiceáil:** Oibrigh féin an crann sórtála idirghníomhach sa mhód taiscéalaíochta, agus ná cuir tríd ach na rudaí "Níl mé cinnte" a chuala tú i measc na ngrúpaí: pota iógairt sruthlaithe, giota éadaigh, tuáille páipéir úsáidte, caipín buidéil, mála tae. Glac le freagra mícheart a bhfuil réasúnú taobh thiar de, agus fiafraigh cad a d'athródh é.
- **Gníomh ár ranga:** Breac síos smaointe beaga réadúla ar an gclár bán idirghníomhach (an dá thaobh den pháipéar a úsáid, tráidire fuílligh don cheardaíocht, buidéal in-athúsáidte). Ná comhaontaigh ach gníomh amháin, iarr ar bheirt daltaí é a rá arís, agus stop ansin. Níl gá le plean tionscadail.

Cad ba cheart a fheiceáil

Cuireann formhór na ngrúpaí duilleoga tirime nó cártaí pictiúr de chraicne torthaí sa mhúirín, páipéar/cárta glan agus buidéil shruthlaithe san athchúrsáil, agus prócaí, feadáin nó éadach san athúsáid. Nuair a dhéantar an tsórtáil go maith, luaitear athúsáid roimh athchúrsáil. Botún coitianta is ea tuáillí páipéir úsáidte nó potaí salacha a chur san athchúrsáil. Treoraigh iad ar ais chuig an riail "rudaí glana amháin", agus bruscar mar rogha dheireanach.

Míthuisceintí agus idirghabhálacha

- **Cuireann na daltaí aon rud atá cosúil le páipéar nó aon rud plaisteach díreach san athchúrsáil, fiú má tá sé salach nó úsáideach fós.** — Taispeáin an rud greamaitheach nó in-athúsáidte agus téigh tríd an ord arís: Úsáideach fós sa rang? Glan, agus glactar leis anseo? Ansin amháin, athchúrsáil. Níl pacáistíocht shalach le cur ar thráidirí an lae inniu.
- **Ceapann na daltaí gurb í an athchúrsáil an rogha is fearr agus fágann siad an athúsáid ar lár.** — Taispeáin próca glan nó páipéar a bhfuil taobh bán air, agus fiafraigh cén jab a d'fhéadfadh sé a dhéanamh fós sa rang. Luaigh athúsáid ar dtús, agus athchúrsáil ansin, ach amháin mura bhfuil aon úsáid ann don rang.
- **Cuireann na daltaí cártaí pictiúr d'fhuílleach bia nó craicne torthaí san athchúrsáil toisc gur i bpacáistíocht a tháinig siad.** — Fiafraigh: An fuílleach bia nó gairdín é? Más ea, is don mhúirín é. Ná cuir craicne greamaitheacha fóra ar na tráidirí; úsáid an duilleog thirim nó an cárta pictiúr mar eiseamláir.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Cuir cártaí leide pictiúr ar na fonsaí Athchúrsáil, Múirín agus Athúsáid, agus lig do na daltaí sórtáil le páirtí agus na trí fhocal ón gclár á rá acu. • Glac le líníocht agus cúis amháin a dheachtaíonn an dalta i sraith sa Dialann Imscrúdaithe.	• Úsáid an t-ord cinnteoireachta iomlán mar leid do gach rogha, agus iarr cúis i líne amháin (cén fáth) i ngach sraith den dialann.	• Tabhair dúshlán don ghrúpa úsáid nua amháin sa seomra ranga a ainmniú do rud sula gcuirtear san athchúrsáil é, agus rud glan breise amháin ón seomra a chur leis an dialann.

Nasc traschuraclaim

Déan nasc le plé OSPS ar aire a thabhairt dár ndomhan agus le Béarla labhartha: tugann na daltaí údar le gach sórtáil in abairt iomlán le "mar..." ("because..." sa Bhéarla).